

[Ulrich.]

Kr., vel at mærke om Aaret. For disse 42 Mill. Kr. i Landdistrikterne vil der kunne oprettes 6 000 Husmandsbrug, naar jeg regner, at hvert Brugs Jord kommer til at staa i 7 000 Kr. Af Jordfonden kan der til dette Indkøb ydes et Tilskud, som jeg omtalte før, paa en Fjerdedel, men dog ikke over 1 Mill. Kr. Der er stillet 2 Millioner til Disposition i det hele, den ene skal anvendes til Husmandsbrug og den anden til Byggepladser og Havelodder.

Altsaa, til disse 6 000 Brug og de 42 Mill. Kr. stilles der 1 Million til Disposition. Da den skal fordeles paa alle 6 000, bliver det 166 Kr. til hvert. Tror den højtærede Minister i og for sig, at dette Tilskud paa 166 Kr. har nogen som helst Interesse for et lille Landbrug, hvis samlede Værdi kommer til at staa Staten i 15—16—17 Tusinde Kroner? Jeg tror, at de 166 Kr. kan den højtærede Minister lige saa godt spare sig.

Paa den anden Side aabnes der Adgang til Indkøb af Jord til Havelodder og Byggepladser for 28 Mill. Kr. Naar man nu regner med, at de kommer til at staa i 1 000 Kr. hver, aabnes der altsaa Adgang til at etablere 28 000, og dertil er der en Mill. Kr. til Raadighed, altsaa 35 Kr. til hver af disse Ejendomme. Jeg tror ikke, at den højtærede Minister kan tro, at disse 35 Kr. vil have nogen som helst Interesse for en saadan Ejendom, hvor Staten kan anbringe op til 11 000 Kr. i Laan. Den højtærede Minister kan sikkert godt lade Jordfonden beholder de 35 Kr.

Og lad os saa se lidt nærmere paa hele den økonomiske Konsekvens af den kommunale Udstyknings. Foruden de 20 Mill. Kr. af egne Indtægter — Indtægter, som jeg for øvrigt mener kunde anvendes betydeligt bedre og paa mere formaalstjenlig Maade, hvis man nedsatte de kommunale Skatter med disse 20 Millioner — laaner man Penge til et Beløb af 1 pCt. af den samlede Grundværdi. Og foruden at man laaner disse 51 Millioner, garanterer Kommunerne for Byggelaan til et Beløb af 340 Mill. Kr. alene for et Aar.

Der aabnes nemlig Adgang til, at Kommunerne kan garantere for Byggelaan til de Husmandsbrug, der oprettes ved Hjælp af Kommunerne, og til de Byggepladser og Havelodder, der er erhvervet. Kommunens Garanti vil komme til at omfatte et samlet Beløb paa 340 Mill. Kr. Der er nemlig Byggelaan til 6 000 Husmandsbrug, der kan faa indtil 10 000 Kr., og regner man med dette Maksimum, bliver det 60 Mill. Kr. Byggelaanene til de 28 000 Havelodder

og Byggepladser kan blive paa op til 10 000 Kr. med Kommunens Garanti. Det bliver 280 Mill. Kr. Men foruden disse 340 Mill. Kr. skal Kommunerne skaffe Etableringslaan til de 6 000 Husmandsbrug, der skal have 2 000 Kr. hvert, og det bliver altsaa yderligere 12 Mill. Kr. Det er de Udgifter, som der her aabnes Adgang til.

Hvor meget Kommunerne vil komme til at tabe paa denne Garanti, er umuligt at sige, men at det vil blive meget betydelige Beløb, er uden al Tvivl. Om Kreditforeningen af Kommuner i Danmark og andre Laangivere aarligt vil være i Stand til at yde saadanne Massebeløb, turde være tvivlsomt. At der vil blive et ganske betydeligt Tab paa selve Jordindkøbet, er givet. Den Jord til de 6 000 Brug, der skal købes i det aabne Marked, maa efter den Opfattelse, som de ærede socialdemokratiske og radikale Medlemmer af dette Ting har, betinge mindst en Overpris af 1 000 Kr. pr. Brug, altsaa alene paa Indkøb af Jord til de 6 000 Brug vil det betinge et rent Tab for Kommunerne paa 6 Millioner.

Hvorledes det vil stille sig med det Tab, der fremkommer ved Køb af Havelodder og Byggepladser, kan man ikke udtale sig om, thi der aabnes der Adgang til Ekspropriation; men hvis man vil give fuld Værdi og kun vil kræve af de Mennesker, der faar disse Ejendomme, at de skal svare 4½ pCt. af den Værdi, Ejendommen ansættes til ved Vurderingen, kan der godt her komme til at ligge et meget betydeligt Tab.

Jeg tror nok, jeg tør sige, at de stakels Skatteydere i Kommunerne, der før har været pisket; skattemæssigt set, med Svøber, vil, dersom en Lov af denne Art bliver gennemført, blive pisket med Skorpioner.

Nu vil man naturligvis fra den højtærede Ministers Side sige, at der er ikke nogen som helst Sandsynlighed for, at Kommunerne vil benytte sig af denne Lovgivning i den Udstrækning, som den aabner Adgang til. Dertil vil jeg sige, at man kan højst haabe, at Galskaben begrænses, men man har jo ikke nogen Sikkerhed derfor. Lovforslaget aabner i Virkeligheden — det beder jeg ærede Medlemmer fæste deres Opmærksomhed ved — Adgang til en Jordspekulation indenfor Kommunerne af et ganske overordentlig Omfang, og naar man ser rundt om i Landet, hvorledes man indenfor forskellige Kommuners Omraade, særlig Bykommuner, er begyndt at spekulere i Jord, saa er det ganske overordentlig farligt, saaledes som Lovforslaget gør, at aabne Adgang til at gaa videre ad den Vej.